

ปัญหาการใช้บริการห้องสมุดของนักศึกษาระดับปริญญาตรีวิทยาลัยครู
ในกรุงเทพมหานคร

นางประไพศรี แววเพียงธรรม

003322

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิตถรณ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๓

I 1633789X

PROBLEMS IN USING LIBRARY SERVICES OF THE UNDERGRADUATE
TEACHERS' COLLEGE STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS

Mrs. Praphaisri Valtientum

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Library Sciences

Graduate School

Chulalongkorn University

1980

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาคนควาจากหนังสือ วารสาร เอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ สัมภาษณ์หัวหน้าบรรณาธิการและบรรณาธิการวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร ตลอดจน ออกแบบสอบถามเพื่อให้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลในด้านปัญหาการบริการ และความต้องการตามความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยครูใน กรุงเทพมหานคร โดยให้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยครู ๖ แห่ง ในกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๒๕ % คิดเป็นจำนวน ๗๓๐ คน

ผลการวิจัย

จากการวิจัย พบว่าปัญหาที่นักศึกษาทุกวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร มีมากที่สุดคือปัญหาด้านหนังสือและวัสดุอื่น ๆ อันได้แก่ปัญหาจำนวนหนังสือที่เกี่ยวกับ วิชาเอกมีน้อย หนังสือที่ตรงตามเนื้อหาวิชาที่สอนมีน้อย หนังสือใหม่มาไม่ทันกับ ความต้องการ หนังสือภาษาไทยมีไม่พอต่อการค้นคว้า หนังสือที่ต้องการไม่มีใน หอสมุด หนังสือที่ต้องการมักมีอยู่ชั้นบนไป หอสมุดไม่ให้ยืมวารสารและวารสาร เย็บเล่มมีน้อย

ปัญหาอื่น ๆ ได้แก่ ปัญหาด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก เฉพาะหอสมุดวิทยาลัยครูธนบุรีและหอสมุดวิทยาลัยครูสวนกุหลาบเท่านั้นที่มีปัญหาเรื่อง สถานที่คับแคบ จำนวนโต๊ะเก้าอี้ไม่เพียงพอ ปัญหาด้านการยืม นักศึกษาวิทยาลัยครู ในกรุงเทพมหานคร มีปัญหามากในเรื่องยืมหนังสือเล่มเดิมต่อไม่ได้ จำนวนหนังสือ ที่อนุญาตให้ยืมน้อยเกินควร การยืมหนังสือของยุ่งยาก สำหรับปัญหาด้านการใช้ หอสมุดเท่าที่พบมากมี ๒ ประการ คือ เรื่องหนังสือที่ส่งคืนแล้วหมุนเวียนขึ้นชั้นใหม่ช้า และปัญหาเรื่องค้นหาหนังสือที่ต้องการไม่ค่อยพบ

นอกจากนี้ นักศึกษายังได้แสดงความต้องการที่จะให้หอสมุดจัดบริการ เป็น พิเศษ ได้แก่ ให้หอสมุดจัดซื้อหนังสือใหม่ที่มีคุณค่าต่อการอ่านเข้าหอสมุดโดยเร็วที่สุด

รองลงมาได้แก่ ให้มีการจัดพิมพ์รายชื่อหนังสือใหม่ติดประกาศให้นักศึกษาทราบ
จัดนิทรรศการหนังสือใหม่เป็นประจำ ให้เพิ่มจำนวนวารสาร ให้มีเครื่องโสตทัศน-
วัสดุประกอบการศึกษา ให้มีบริการถ่ายสำเนาเอกสาร และให้ยืมเวลาเปิดปิด
ห้องสมุดให้นานกว่าเดิม

ขอเสนอแนะ

1. ผู้บริหารของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครทุกแห่งควรให้การสนับสนุนกิจการ
ของห้องสมุดให้มากขึ้น เพื่อให้ห้องสมุดจะได้เป็นศูนย์กลางการเรียนการสอนที่แท้จริง ทั้งนี้เพราะ
สถาบันการศึกษาเป็นสถาบันหนึ่งที่มีการศึกษาดังระดับอุดมศึกษา
2. ข้อมูลจากการวิจัย ตลอดจนความนึกเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ในครั้งนี้
ควรใช้เป็นแนวทางสำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร เพื่อนำไป
ปรับปรุงกิจการของห้องสมุดแต่ละแห่งเป็นการแก้ปัญหาในสถานต่างๆให้สัมฤทธิ์ผล ซึ่งจะทำ
ให้การบริการแก่ผู้ใช้เป็นไปอย่างสมบูรณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

✓

Thesis Title Problems in Using Library Services of Undergraduate
Teacher College Students in Bangkok Metropolis

Name Mrs. Praphisri Valtientum

Thesis Advisors Assistant Professor Wit Thapthiang
Assistant Professor Sorachai Phisalbutra, Ph. D.

Department Library Sciences

Academic Year 1980

ABSTRACT

The purposes of this study are:

1. To study the service of the libraries of the Teachers' Colleges in Bangkok.
2. To know the problems that undergraduate students have in using the services in the libraries of the Teachers' Colleges in Bangkok.
3. To know of the ideas and the interests of the students concerning the services of the libraries and what they need the libraries to improve those services.
4. To know of the problematic conditions in the library operation of the Teachers' Colleges.

5. To find suitable ways for the solution of the problems and for better services rendered so as to facilitate the students' use.

Methods and Procedures :

The researcher studied books, journals and other publications interviewed the head librarians and other librarians of the Teachers' Colleges in Bangkok together with the use of questionnaires to collect data from students to learn of the problems in library services and to gather their expressed demand of the services to be offered by the libraries. The sampled population included 730 students or about 25 percent of the students of six Teachers' Colleges in Bangkok.

The research results :

It was found that the most serious problem concerned books and other materials. The collection of texts in major field was still small with few pertinent materials to the courses being offered. New book arrivals could not meet the needs in time. In addition, The inadequacy of the Thai texts, the unavailability of needed books, the regulations of not permitting periodicals circulation and the small numbers of bound periodicals, were frequently stated as problems.

Other problems listed were about the building space and the library facilities. Only Thonburi Teachers' College and Suan Dusit Teachers' College faced the problem of having limited space and not enough reading seats. As for book charging, problems mostly mentioned were :- the practice of not allowing book renewals, the insufficiently limited number of loan books and the inconvenient process of reserved books loan. Two additional problems were that the returned books were reshelved at long intervals and needed books could hardly be found on the shelves.

Moreover, the students expressed their needs of special library services :- the speedy book acquisition, new books announcement, regular new books display, more subscribed titles of periodicals, audio - visual materials and services, photo - duplication services and the lengthening of library hours.

Recommendations :

1. All top administrators of the Teachers' College in Bangkok should render more support to the libraries so that they can effectively perform as real teaching-learning resource centers. This is important because the Teachers' Colleges are among institutions offering programs at higher education level.

2. Research data, ideas and suggestions found should be used as guidelines for librarians of the Teachers' Colleges in Bangkok to improve their library operations and to solve their problems in order to give overall effective services to their readers.

กิจกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือจากท่านผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน อาทิเช่น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิชญ์ ทับเที่ยง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัย ได้สละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ทางวิชาการ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ม.ล.จ้อย นันทวิชรินทร์ หัวหน้าภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ที่ได้ให้ความสนับสนุนและให้คำแนะนำในปัญหาบางประการจนการวิจัยนี้สำเร็จด้วยดี

ความสำเร็จในครั้งนี้ยังได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชุติมา สัจจามันท์ อาจารย์พจนตร ปานแร่ ผู้วิจัยขอขอบคุณ และสุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณท่านหัวหน้าภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครที่ได้ให้ขอมูลต่าง ๆ ตลอดจนให้ความร่วมมือจนการวิจัยสำเร็จเรียบร้อย และขอขอบคุณบุคคลอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามมา แต่มีส่วนช่วยเหลือในการวิจัยนี้ให้สำเร็จลงได้ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
ประไพศรี แววเที่ยงธรรม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

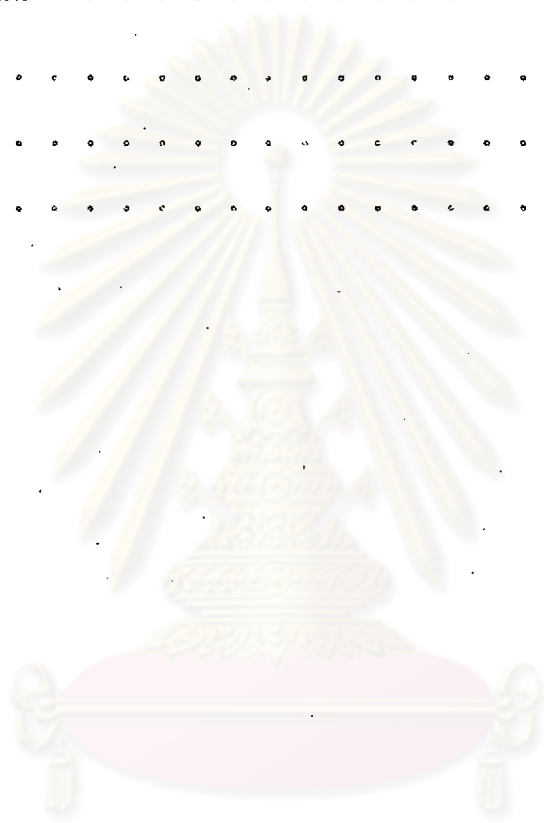
สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๘
รายการตารางประกอบ บทที่	๙
๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๑
สมมุติฐาน	๒
ขอบเขตของการวิจัย	๓
วิธีดำเนินการวิจัย	๓
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	๓
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	๓
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๓
๒ การศึกษาระดับปริญญาของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร	๑๔
ประวัติและความสำคัญของการฝึกหัดครู	๑๕
การศึกษาระดับปริญญา	๑๘
การศึกษาระดับปริญญาของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร	๒๔
การเรียนและหลักสูตร	๒๕
การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร	๓๑
จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาที่กำลังศึกษา	๓๒

	จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา	๓๓
	แนวโน้มในอนาคตของกรมการฝึกหัดครู	๓๓
บทที่ ๓	ห้องสมุดในกรุงเทพมหานคร กับงานบริการ	๓๖
	ห้องสมุดวิทยาลัยครูจันทระเกษม	๓๖
	ห้องสมุดวิทยาลัยครูธนบุรี	๔๐
	ห้องสมุดวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	๔๕
	ห้องสมุดวิทยาลัยครูพระนคร	๔๘
	ห้องสมุดวิทยาลัยครูสวนกุหลาบ	๕๓
	ห้องสมุดวิทยาลัยครูสวนสุนันทา	๕๕
๔	วิธีดำเนินการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูล	๖๔
	ขั้นตอนของการวิจัย	๖๔
	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	๖๔
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๖๔
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	๖๔
	การวิเคราะห์ข้อมูล	๗๐
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๗๑
๕	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ	๑๕๔
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	๑๕๔
	วิธีดำเนินการวิจัย	๑๕๔
	สรุปผลการวิจัย	๑๕๔

	หน้า
ลภีปรัยผลของการว้จ้บ	๑๖๒
ขอเสนอแนะ	๑๖๓
บรรณานุกรม	๑๓๑
ภาคผนวก	๑๓๔
ประวัตั้ผู้เขียน	๑๔๔

ศูนย์วิทยพัทพัยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

	หน้า
ตารางที่ ๑	ลักษณะกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาจำแนกตามเพศและอายุ ๗๒
๒	จำนวนนักศึกษาจำแนกตามประเภทที่เคยเรียนและไม่เคยเรียน วิชาการใ้ของสมุค ๗๓
๓	ความสำคัญของหอสมุคต่อการศึกษาวินยาลัยครุใน กรุงเทพมหานคร ๗๓
๔	เวลาส่วนใหญ่ที่นักศึกษาวินยาลัยครุในกรุงเทพมหานคร ใ้ในการคบควาในหอสมุค ๗๔
๕	การใ้หอสมุคอื่น ๆ ของนักศึกษานอกเหนือจากหอสมุค วินยาลัยครุในกรุงเทพมหานคร ๗๕
๖	จำนวนและรอยละของนักศึกษาที่ขอบอ่านหนังสือและวารสาร ภาษาตาง ๆ ๗๖
๗	รอยละของนักศึกษารุศาสตร์ของวินยาลัยครุในกรุงเทพมหานคร ที่มีปัญหาในคานตาง ๆ ๗๗
๘	รอยละของนักศึกษาวินยาลัยครุในกรุงเทพมหานคร ที่มีปัญหาคานตาง ๆ ๗๘
๙	รอยละของนักศึกษาวินยาลัยครุในกรุงเทพมหานคร ที่มีปัญหาคานตาง ๆ ๗๙
๑๐	รอยละของนักศึกษารุศาสตร์ที่มีปัญหาคานตาง ๆ จำแนกตาม วิชาเอกของคละตาง ๆ ๘๐
๑๑	ควาเจดียนำหนักควมคิดเห็นของนักศึกษาวินยาลัยครุ คานอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยควมสะดวกของหอสมุค วินยาลัยครุในกรุงเทพมหานคร ๘๓

ตารางที่ ๑๒	กาเจดีย์นำหนักความคิดเห็นของนักศึกษาปีที่ ๔ ต่อปัญหา คานอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกของห้องสมุด วิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร	๘๕
๑๓	กาเจดีย์นำหนักปัญหาคานอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักศึกษาครูศาสตร์จำแนกตามวิชาเอกของ คณะครูศาสตร์	๘๗
๑๔	กาเจดีย์นำหนักปัญหาคานอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักศึกษาครูศาสตร์จำแนกตามวิชาเอกของ คณะมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์	๘๘
๑๕	กาเจดีย์นำหนักปัญหาคานอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักศึกษาครูศาสตร์จำแนกตามวิชาเอกของ คณะวิทยาศาสตร์	๘๐
๑๖	กาเจดีย์นำหนักปัญหาคานอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ของนักศึกษาครูศาสตร์ ของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร	๘๖
๑๗	กาเจดีย์นำหนักความคิดเห็นของนักศึกษาปีที่ ๓ ต่อปัญหาคาน หนังสือและวัสดุอื่น ๆ ของห้องสมุดวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร	๘๕
๑๘	กาเจดีย์นำหนักความคิดเห็นของนักศึกษาปีที่ ๔ ต่อปัญหาคาน หนังสือและวัสดุอื่น ๆ ของห้องสมุดวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร	๘๘
๑๙	กาเจดีย์นำหนักปัญหาคานหนังสือและวัสดุอื่น ๆ ของนักศึกษา ครูศาสตร์จำแนกตามวิชาเอกของคณะครูศาสตร์	๑๐๑
๒๐	กาเจดีย์นำหนักปัญหาคานหนังสือและวัสดุอื่น ๆ ของนักศึกษา ครูศาสตร์จำแนกตามวิชาเอกของคณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	๑๐๓

ตารางที่ ๒๑	คำเจดีย์นำนักปัญหาค้านหนังสือและวัสดุอื่น ๆ ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์จำแนกตามวิชาเอกของคณะศึกษาศาสตร์	๑๐๗
๒๒	คำเจดีย์นำนักปัญหาค้านหนังสือและวัสดุอื่น ๆ ของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร	๑๑๐
๒๓	คำเจดีย์นำนักทวารวาทคดีเห็นของนักศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๓ ตอบปัญหาบ้านการเมืองหนังสือของห้องสมุดวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร	๑๑๔
๒๔	คำเจดีย์นำนักทวารวาทคดีเห็นของนักศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๔ ตอบปัญหาบ้านการเมืองหนังสือของห้องสมุดวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร	๑๑๖
๒๕	คำเจดีย์นำนักปัญหาค้านการเมืองบ้านการเมืองของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์จำแนกตามวิชาเอกของคณะศึกษาศาสตร์	๑๑๘
๒๖	คำเจดีย์นำนักปัญหาค้านการเมืองบ้านการเมืองของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์จำแนกตามวิชาเอกของคณะมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์	๑๑๘
๒๗	คำเจดีย์นำนักปัญหาค้านการเมืองบ้านการเมืองของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์จำแนกตามวิชาเอกของคณะศึกษาศาสตร์	๑๒๑
๒๘	คำเจดีย์นำนักปัญหาค้านการเมืองบ้านการเมืองของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร	๑๒๓
- ๒๙	คำเจดีย์นำนักทวารวาทคดีเห็นของนักศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๓ ตอบปัญหาบ้านการเมืองหนังสือของห้องสมุดวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร	๑๒๕
๓๐	คำเจดีย์นำนักทวารวาทคดีเห็นของนักศึกษามัธยมศึกษาปีที่ ๔ ตอบปัญหาบ้านการเมืองหนังสือของห้องสมุดวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร	๑๒๘
๓๑	คำเจดีย์นำนักปัญหาค้านการเมืองบ้านการเมืองของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์จำแนกตามวิชาเอกของคณะศึกษาศาสตร์	๑๓๑

๓๒	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักปัญหาตามการไขหองสมุคของนักศึกษา ครุศาสตรจำแนกตามวิชาเอกของคณะมนุษยศาสตร์ และ สังคมศาสตร์	๑๓๓
๓๓	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักปัญหาตามการไขหองสมุคของนักศึกษา ครุศาสตรจำแนกตามวิชาเอกของคณะวิทยาศาสตร์	๑๓๖
๓๔	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักปัญหาตามการไขหองสมุคของนักศึกษา ครุศาสตรของวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร	๑๓๘
๓๕	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของนักศึกษาปีที่ ๓ ต่อความ ตองการในการรับบริการจากหองสมุควิทยาลัยครูใน กรุงเทพมหานคร	๑๔๑
๓๖	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของนักศึกษาปีที่ ๔ ต่อความ ตองการในการรับบริการจากหองสมุควิทยาลัยครูใน กรุงเทพมหานคร	๑๔๕
๓๗	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความตองการของนักศึกษาครุศาสตรจำแนก ตามวิชาเอกของคณะครุศาสตร	๑๔๘
๓๘	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความตองการของนักศึกษาครุศาสตรจำแนก ตามวิชาเอกของคณะมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์	๑๕๐
๓๙	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความตองการของนักศึกษาครุศาสตรจำแนก ตามวิชาเอกของคณะวิทยาศาสตร์	๑๕๓
๔๐	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความตองการของนักศึกษาครุศาสตรของ วิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร	๑๕๖